

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค 11 / 2543

เรื่อง [REDACTED] อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (หนังสือของเกษตร
จังหวัดระยองถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร) ของกรมส่งเสริมการเกษตร

ผู้อุทธรณ์ : [REDACTED]

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กรมส่งเสริมการเกษตร

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ ([REDACTED]) ตำแหน่งนักวิชาการเกษตร 7 ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง (ปัจจุบันช่วยราชการศูนย์ปฏิบัติการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรุงเทพฯ) ได้มีหนังสือลงวันที่ 22 ธันวาคม 2542 ถึงกรมส่งเสริมการเกษตร ขอคัดสำเนาและรับรองสำเนาถูกต้องเอกสารหนังสือที่เกษตรจังหวัดระยองทำไปถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร มีผลทำให้มีคำสั่งกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ 1333/2542 ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2542 ให้นำเคหา ภูละออไปช่วยราชการที่กรมส่งเสริมการเกษตร กรุงเทพฯ

กรมส่งเสริมการเกษตรได้มีหนังสือ ที่ กษ 1003/26 ลงวันที่ 26 มกราคม 2543 ถึง [REDACTED] ผู้อุทธรณ์แจ้งว่าไม่สามารถอนุญาตให้คัดสำเนาและรับรองสำเนาถูกต้องหนังสือดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นเรื่องในทางบริหารเป็นความเห็นข้อเสนอแนะภายในหน่วยงานของรัฐ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยเจตนาคดีเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และเพื่อความปรกติสุขของหน่วยงานเป็นเรื่องที่ไม่สมควรเปิดเผยตามนัยมาตรา 15 วรรคแรก (3) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ผู้อุทธรณ์จึงได้ยื่นหนังสือลงวันที่ 27 มกราคม 2543 ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

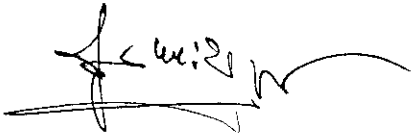
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาข้อมูลข่าวสาร ซึ่งทั้งผู้อุทธรณ์และกรมส่งเสริมการเกษตรเข้าใจตรงกันว่าเป็นหนังสือของเกษตรจังหวัดระยองถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร มีผลทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรมีคำสั่งให้ [REDACTED] ไปช่วยราชการที่กรมส่งเสริมการเกษตร กรุงเทพฯ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ เห็นว่าเนื้อหาสาระเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการ

/ คำเนิน

หน้า 1 ใน 4 หน้า

ดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามนัยมาตรา 15 วรรคแรก (3) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ด้านสังคมฯ เห็นว่าการดำเนินการของกรมส่งเสริมการเกษตรถูกต้องแล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2540 คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการ
บังคับใช้กฎหมาย จึงมีมติว่าการที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้ปฏิเสธคำร้องขอคัดสำเนาและรับรองสำเนาถูกต้อง
เอกสารดังกล่าวของ ██████████ จึงชอบแล้ว

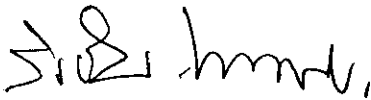
(นายชูเชิด รักตะนุตร์)

ประธานกรรมการฯ หัวหน้าองค์คณะที่ 1

(นายอนันต์ อนันตกุล)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์วิเชียร วัฒนคุณ)

กรรมการ

(นายฤทัย หงส์ศิริ)

กรรมการ

(นายสมชาย หอมลออ)

กรรมการและผู้รับผิดชอบสำนวน

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ 15 มีนาคม 2543

บันทึกความเห็นแย้งของกรรมการ (██████████)

ตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคมฯ มีมติเห็นพ้องด้วยกับ คำสั่งของกรมส่งเสริมการเกษตรที่ปฏิเสธคำร้องของผู้อุทธรณ์ข้อคัดสำเนาและรับรองสำเนาถูกต้องของหนังสือของเกษตรจังหวัดระยอง โดยเหตุผลว่าเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐนั้น

พิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้จะฟังว่าเอกสารดังกล่าวเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในตามมาตรา 15 วรรคแรก (3) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ก็ตาม แต่กฎหมายมาตราดังกล่าวให้อำนาจเจ้าหน้าที่ รวมทั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่จะพิจารณา ชั่งน้ำหนักระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของกรมส่งเสริมการเกษตร ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง คือของผู้อุทธรณ์ ประกอบกัน ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคมฯ จึงต้องพิจารณาและวินิจฉัยโดยคำนึงถึงหลักการดังกล่าวที่กฎหมายกำหนดไว้

แม้การเปิดเผยเอกสารดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการเสนอความเห็นของผู้บังคับบัญชาบ้างก็ตาม แต่ยังมีน้ำหนักน้อยหรือประโยชน์น้อยกว่า เมื่อคำนึงถึงประโยชน์ ของผู้อุทธรณ์ในการมีโอกาสได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนในเรื่องที่มีความสำคัญเช่นการโยกย้ายหรือการให้คนไปช่วยราชการที่อื่น เนื่องจากสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิที่มีอยู่ตามหลักกฎหมายทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายฝรั่งเศส ซึ่งกล่าวถึง หลักในการป้องกันสิทธิตนเอง (Droit de la defense) หรือในกฎหมายอังกฤษ ซึ่งกล่าวถึง หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice) ซึ่งกฎหมายไทยได้นำหลักดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในกฎหมายหลายฉบับ เช่น ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 30 ที่ให้สิทธิคู่กรณีมีโอกาสได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนในกรณีที่กำลังทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคน, กฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนทางวินัยข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติดิคมารยาทวิชาชีพหรือจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 17 ที่ให้สิทธิในการที่จะคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่บุคคลที่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นอาจกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของตน เป็นต้น ทั้งในกรณีนี้ กรม ส่งเสริมการเกษตรเพียงแต่อ้างว่า เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและเพื่อความปรกดีสุขของหน่วยงาน จึงเป็นเรื่องที่ไม่สมควรเปิดเผย โดยไม่ปรากฏว่ากรมส่งเสริมการเกษตรมีเหตุผลชัดเจนที่สำคัญหรือมีน้ำหนักมากกว่าประโยชน์ที่ผู้อุทธรณ์จะได้รับจากการเปิดเผยหรือการให้สำเนาข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

การให้สิทธิแก่ข้าราชการในการขอให้เปิดเผย และขอสำเนาหรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของรายงานที่เกี่ยวกับข้าราชการผู้นั้น นอกจากจะสอดคล้องกับหลักกฎหมายทั่วไป หลักการใน

กฎหมายไทย และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคมฯ ที่ สค 15/2542 เรื่อง น.ส. มะลิ ภู่อันติสัมพันธ์ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมการศึกษาออกโรงเรียนแล้ว ยังสอดคล้องกับแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคมฯ ที่ผ่านมาในเรื่องอื่น เช่น ในเรื่องของการขอเปิดเผยเอกสารสำนวนการสอบสวนทางวินัยเมื่อการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้นแล้วหรือการเปิดเผยหนังสือร้องเรียนกล่าวหาว่าบุคคลใดมีพฤติกรรมทุจริตและประพฤติมิชอบ (คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคมฯ ที่ สค 2/2543 เรื่อง ██████████ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนของสำนักงาน ป.ป.ช. และกระทรวงการคลัง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคมฯ ที่ สค 26/2542 เรื่อง ██████████ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเข้าตรวจสอบสถานที่ตั้งโรงงาน ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารด้านสังคมฯ ที่ สค 32/2542 เรื่อง ██████████ ██████████ ██████████ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน ป.ป.ป. กรณีมีผู้ร้องเรียนว่า ██████████ ██████████ มีพฤติกรรมทุจริตและประพฤติมิชอบ) และยังจะทำให้เกิดความโปร่งใสในระบบราชการ ป้องกันการรายงาน เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของข้าราชการ ที่ผิดพลาดโดยไม่ตั้งใจ หรือเพื่อกลั่นแกล้งข้าราชการ ผู้นั้น ทำให้การรายงานของผู้บังคับบัญชาต้องมีข้อเท็จจริงหรือหลักฐานสนับสนุนตามสมควร ทั้งทำให้ข้าราชการมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้ ทั้งนี้ ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ระบุในหมายเหตุท้ายกฎหมายนี้

จึงมีความเห็นแย้งว่า การที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้ปฏิเสธคำร้องของผู้อุทธรณ์นั้น ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และนายเคชัชอ้อมมีสิทธิขอให้เปิดเผย ขอสำเนาหรือสำเนารับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(นายฤทัย หงส์ศิริ)

สำเนาถูกต้อง
ณ ๖ ธค ๖๕
(นายนิติ วิรรวงศ์)
นิติกร 6
22 / มีนาคม / 2543